

ACADEMIC SPECTRUM

3-Son (2026-yil, Mart)

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

BUXORO - 2026

ACADEMIC SPECTRUM

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

№3-Son (2026-yil, Mart)

**Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy
komunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrdagi
№1273056 sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan**

BOSH MUHARRIR:

Axmadov Nazirjon Rahmat o‘g‘li

Psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

TAHRIRIYAT KENGASHI A‘ZOLARI

Кулешов Валерий Владимирович - pedagogika fanlari doktori, professor
Rossiya Fanlar akademiyasining akademigi (Ukraina).

Andriyenko Yelena Vasilyevna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Fizika, matematika, axborot va
texnologiya ta‘limi instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Romm Tatyana Aleksandrovna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Tarix, gumanitar va ijtimoiy ta‘lim
instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Eko Sri Margianti - Gunadarma universtiteti rektori, iqtisodiyot fanlari doktori,
professor (Indoneziya).

Zaripov Lochin Rustamovich - pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
(O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy
ta‘limni rivojlantirish ilmiy-tadqiqot markazi, O‘quv-uslubiy faoliyatni
takomillashtirish boshqarma boshlig‘i).

Nazarov Akmal Mardonovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
(Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini mudiri).

Rustamov Shavkat Shuhrat o‘g‘li - psixologiya fanlari doktori (DSc), (Buxoro
davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Ganjiyev Feruz Furqatovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), (Buxoro
davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Ismatova Dilafuz Tuymuratovna - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa
doktori (PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Muxlisov Sodikjon Saidjonovich - pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar
kafedrasini dotsenti).

Tilavov Muxtor Hasan o‘g‘li - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Mas‘ul kotib:

Dehqonboyev Shohjahan Oybek o‘g‘li – Buxoro davlat universiteti
Psixologiya kafedrasini o‘qituvchisi

EDITOR-IN-CHIEF:

Akhmadov Nazirjon Rahmat o‘g‘li

Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor.

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

Kuleshov Valery Vladimirovich — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Russian Academy of Sciences (Ukraine).

Andrienko Elena Vasilyevna — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of Physics, Mathematics, Information and Technological Education, Novosibirsk, Russia).

Romm Tatyana Aleksandrovna — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of History, Humanities and Social Education, Novosibirsk, Russia).

Eko Sri Margianti — Rector of Gunadarma University, Doctor of Economic Sciences, Professor (Indonesia).

Zarirov Lochin Rustamovich — Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor (Research Center for the Development of Higher Education under the Ministry of Higher Education, Science and Innovations of the Republic of Uzbekistan, Head of the Department for Improving Educational and Methodological Activities).

Nazarov Akmal Mardonovich — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Professor, Head of the Department of Psychology, Bukhara State University.

Rustamov Shavkat Shuhrat o‘g‘li — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor, Department of Psychology, Bukhara State University.

Ganjiyev Feruz Furqatovich — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor, Department of Psychology, Bukhara State University

Ismatova Dilafruz Tuymuratovna — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor, Department of Psychology, Bukhara State University.

Mukhlisov Sodiqjon Saidjonovich — Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Information Systems and Digital Technologies, Bukhara State University.

Tilavov Mukhtor Hasan o‘g‘li — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor, Department of Psychology, Bukhara State University.

EXECUTIVE SECRETARY:

Dehqonboyev Shohjahon Oybek o‘g‘li — Lecturer, Department of Psychology, Bukhara State University.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Ахмадов Назирджон Рахмат угли
доктор философии по психологии (PhD), доцент.

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОГО СОВЕТА:

Кулешов Валерий Владимирович — доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии наук (Украина).

Андриенко Елена Васильевна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт физики, математики, информационного и технологического образования, г. Новосибирск, Россия).

Ромм Татьяна Александровна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт истории, гуманитарного и социального образования, г. Новосибирск, Россия).

Еко Sri Margianti — ректор Университета Гунадарма, доктор экономических наук, профессор (Индонезия).

Зариров Лочин Рустамович — доктор педагогических наук (DSc), профессор (Научно-исследовательский центр развития высшего образования при Министерстве высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан, начальник управления по совершенствованию учебно-методической деятельности).

Назаров Акмал Мардонович — доктор психологических наук (DSc), профессор, заведующий кафедрой «Психология» Бухарского государственного университета.

Рустамов Шавкат Шухрат угли — доктор психологических наук (DSc), доцент кафедры «Психология» Бухарского государственного университета.

Ганджиев Феруз Фуркатович — доктор психологических наук (DSc), доцент кафедры психологии Бухарского государственного университета

Исматова Дилафруз Туймуратовна — доктор философии по психологии (PhD), доцент кафедры «Психология» Бухарского государственного университета.

Мухлисов Содикжон Саиджонович — доктор философии по педагогическим наукам (PhD), доцент кафедры «Информационные системы и цифровые технологии» Бухарского государственного университета.

Тилавов Мухтор Хасан угли — доктор философии по психологии (PhD), доцент кафедры «Психология» Бухарского государственного университета.

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

Дехконбоев Шохжахон Ойбек угли — преподаватель кафедры «Психология» Бухарского государственного университета.

Yoqubova Maftuna Shoyim qizi
Buxoro davlat universiteti tayanch doktoranti

**BO‘LAJAK TARBIYA FANI O‘QITUVCHILARIDA DEONTOLOGIK
KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMLARINI
TAKOMILLASHTIRISH**

Annotatsiya. Mazkur maqolada bo‘lajak tarbiya fani o‘qituvchilarida deontologik kompetensiyalarni shakllantirish va rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari tahlil qilinadi. Pedagogik deontologiya tushunchasi, uning kasbiy faoliyatdagi o‘rni hamda zamonaviy ta‘lim jarayonida deontologik kompetensiyalarni rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirish yo‘llari yoritilgan. Shuningdek, oliy ta‘lim muassasalarida kompetensiyaviy yondashuv asosida pedagoglarning kasbiy-axloqiy sifatlarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi samarali metod va texnologiyalar taklif etiladi.

Kalit so‘zlar: pedagogik deontologiya, kompetensiya, tarbiya fani o‘qituvchisi, kasbiy etika, pedagogik madaniyat, kompetensiyaviy yondashuv, pedagogik mas‘uliyat.

Якубова Мафтуна Шойим кизи
докторантка Бухарского государственного университета

**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ РАЗВИТИЯ
ДЕОНТОЛОГИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ У БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ПРЕДМЕТА
“ТЕХНОЛОГИЯ ВОСПИТАНИЯ**

Аннотация. В статье рассматриваются теоретико-методологические основы формирования и развития деонтологических компетенций у будущих учителей предмета «Тарбие» в условиях модернизации системы образования. Раскрывается сущность педагогической деонтологии как важного компонента профессиональной подготовки педагога, определяются её функции и значение в обеспечении профессионально-этической деятельности учителя. Особое внимание уделяется совершенствованию механизмов развития деонтологических компетенций на основе компетентностного подхода. Обоснована необходимость внедрения современных педагогических методов и образовательных технологий, направленных на формирование профессиональной ответственности, педагогической культуры и нравственных качеств будущих педагогов в системе высшего образования. Результаты исследования могут быть использованы при разработке образовательных программ и совершенствовании процесса профессиональной подготовки педагогических кадров.

Ключевые слова: педагогическая деонтология, деонтологические компетенции, будущий учитель, профессиональная этика, педагогическая культура, компетентностный подход, профессиональная ответственность.

Yoqubova Maftuna Shoyim qizi
Doctoral student, Bukhara State University

**“IMPROVING THE MECHANISMS FOR THE DEVELOPMENT OF
DEONTOLOGICAL COMPETENCIES IN FUTURE TEACHERS OF EDUCATIONAL
SCIENCE**

Abstract. The article examines the theoretical and methodological foundations for the formation and development of deontological competencies among future teachers of the “Tarbiya” subject within the context of educational system modernization. Pedagogical deontology is considered as an essential component of professional teacher training, and its functions and significance in ensuring ethical professional activity are analyzed. Particular attention is paid to improving mechanisms for developing deontological competencies based on a competency-based approach. The study substantiates the need to implement modern pedagogical methods and

educational technologies aimed at fostering professional responsibility, pedagogical culture, and moral qualities of future teachers in higher education institutions. The research findings may be applied in the design of educational programs and in improving the professional training system for pedagogical personnel.

Keywords: *pedagogical deontology, deontological competencies, future teacher, professional ethics, pedagogical culture, competency-based approach, professional responsibility.*

Kirish

Zamonaviy ta'lim tizimida pedagog shaxsiga qo'yilayotgan talablar tobora ortib bormoqda. Ayniqsa, tarbiya fani o'qituvchisi nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchilarning ma'naviy-axloqiy rivojlanishiga yo'naltiruvchi shaxs sifatida muhim o'rin tutadi. Shu sababli bo'lajak pedagoglarda kasbiy faoliyatning axloqiy-me'yoriy asoslarini shakllantirish dolzarb masalaga aylangan.

Deontologiya — bu kasbiy burch, mas'uliyat va axloqiy me'yorlarni o'rganuvchi fan bo'lib, pedagogik faoliyatda u o'qituvchining o'quvchi, ota-ona va jamiyat oldidagi mas'uliyatini belgilaydi. Tarbiya fani o'qituvchisining kasbiy samaradorligi ko'p jihatdan uning deontologik kompetensiyalariga bog'liq.

Deontologiya tushunchasi kasbiy faoliyatda burch, mas'uliyat, axloqiy me'yorlar va professional xulq-atvor tamoyillarini ifodalaydi. Pedagogik faoliyatda deontologiya o'qituvchining o'quvchi, ota-ona, hamkasblar va jamiyat oldidagi axloqiy majburiyatlarini belgilaydi. Tarbiya fani o'qituvchisining faoliyati esa bevosita shaxs tarbiyasi bilan bog'liq bo'lgani sababli uning kasbiy etikasi va axloqiy pozitsiyasi ta'lim samaradorligining asosiy omillaridan biri hisoblanadi.

Bugungi kunda pedagog kadrlar tayyorlash tizimida nazariy bilimlar yetarli darajada berilayotgan bo'lsa-da, talabalarda kasbiy axloqiy qaror qabul qilish, pedagogik vaziyatlarda to'g'ri munosabatni tanlash, pedagogik mas'uliyatni chuqur anglash kabi deontologik kompetensiyalarni shakllantirish mexanizmlari hali ham takomillashtirishni talab etadi.

Bugungi kunda pedagog kadrlar tayyorlash tizimida ushbu kompetensiyalarni shakllantirish mexanizmlarini takomillashtirish zarurati mavjud.

Deontologik kompetensiya pedagogning kasbiy faoliyat jarayonida axloqiy qadriyatlarga asoslangan holda harakat qilish, pedagogik burchni anglash va unga amal qilish, shuningdek, ta'lim-tarbiya jarayonida insonparvarlik tamoyillarini ustuvor qo'yish qobiliyatini ifodalaydi. Mazkur kompetensiya pedagog shaxsining ichki madaniyati, kasbiy ong darajasi hamda ijtimoiy mas'uliyatini aks ettiradi.

Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchisining deontologik kompetensiyasi murakkab integrativ tuzilma bo'lib, u bir nechta o'zaro bog'liq komponentlardan tashkil topadi. Avvalo, kognitiv komponent pedagogik etika, kasbiy axloq normalari va pedagogik munosabat tamoyillari haqidagi bilimlarni o'z ichiga oladi. Ikkinchidan, aksiologik komponent pedagogning qadriyatlar tizimi, insonparvarlik qarashlari va o'quvchi shaxsiga hurmat bilan munosabatini belgilaydi. Uchinchidan, faoliyat komponenti pedagogning real pedagogik vaziyatlarda axloqiy jihatdan to'g'ri qaror qabul qila olish ko'nikmasini ifodalaydi. Nihoyat, reflektiv komponent pedagogning o'z faoliyatini tahlil qilish, xatolarini anglash va kasbiy o'zini rivojlantirishga intilishida namoyon bo'ladi.

Tarbiya fanining mazmuni o'quvchilarda ma'naviy qadriyatlar, ijtimoiy mas'uliyat va axloqiy qarashlarni shakllantirishga qaratilganligi sababli o'qituvchi shaxsiy namuna orqali tarbiyaviy ta'sir ko'rsatadi. Shu bois pedagogning shaxsiy madaniyati va axloqiy pozitsiyasi ta'lim vositasiga aylanadi.

Oliy ta'lim muassasalarida deontologik kompetensiyalarni rivojlantirish ko'p qirrali pedagogik jarayon bo'lib, u ta'lim mazmuni, pedagogik muhit va amaliy faoliyat uyg'unligida shakllanadi.

Birinchidan, ta'lim mazmuni muhim rol o'ynaydi. Pedagogika, psixologiya, tarbiya nazariyasi va pedagogik mahorat fanlari orqali talabalar kasbiy etikaga oid bilimlarni egallaydilar. Ammo bu bilimlar faqat nazariy darajada qolib ketmasligi, balki amaliy vaziyatlar bilan boyitilishi zarur.

Ikkinchidan, pedagogik muhit deontologik tarbiyaning muhim omili hisoblanadi. Talaba o'qish jarayonida o'qituvchilar bilan muloqot orqali pedagogik madaniyatni bevosita kuzatadi va o'zlashtiradi. O'qituvchining adolatli, hurmatga asoslangan munosabati talabalarda kasbiy axloqiy modelni shakllantiradi.

Uchinchidan, pedagogik amaliyot jarayoni deontologik kompetensiyalarni rivojlantirishda hal qiluvchi bosqich hisoblanadi. Amaliyot davomida talabalar nizoli vaziyatlar, individual yondashuv talab etiladigan holatlar hamda pedagogik mas’uliyatni talab qiluvchi qarorlar bilan yuzlashadilar. Aynan shu tajriba orqali kasbiy burchni anglash shakllanadi.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqot bo‘lajak tarbiya fani o‘qituvchilarida deontologik kompetensiyalarni rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan bo‘lib, unda kompleks metodologik yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini pedagogika, pedagogik etika hamda kompetensiyaviy yondashuv nazariyalari tashkil etadi. Shuningdek, shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim tamoyillari hamda pedagogik faoliyatning insonparvarlik g‘oyalariga asoslangan konsepsiyalari tadqiqotning nazariy poydevori sifatida xizmat qildi.

Tadqiqot jarayonida bir qator ilmiy metodlardan foydalanildi. Avvalo, pedagogik deontologiya, pedagogik etika va kompetensiyaviy yondashuvga oid ilmiy-nazariy adabiyotlar tahlil qilindi hamda mavjud ilmiy qarashlar umumlashtirildi. Bu orqali deontologik kompetensiyaning mazmuni, tarkibiy tuzilmasi va pedagogik faoliyatdagi o‘rni aniqlashtirildi.

Shuningdek, pedagogik kuzatuv metodi orqali oliy ta’lim muassasalarida pedagog kadrlar tayyorlash jarayoni hamda talabalarning pedagogik faoliyatga tayyorgarligi o‘rganildi. Kuzatuv jarayonida talabalarning pedagogik muloqot madaniyati, kasbiy mas’uliyatga munosabati hamda pedagogik vaziyatlarda axloqiy qaror qabul qilish xususiyatlari tahlil qilindi.

Tadqiqotda taqqoslash va umumlashtirish metodlari ham qo‘llanilib, turli ilmiy manbalarda keltirilgan nazariy qarashlar solishtirildi hamda pedagogik deontologiya tushunchasining mohiyati tizimli ravishda yoritildi. Bundan tashqari, pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish (case-study) usuli orqali talabalarning kasbiy axloqiy tafakkurini rivojlantirish imkoniyatlari o‘rganildi.

Tadqiqot metodologiyasida reflektiv yondashuv ham muhim o‘rin tutdi. Ushbu yondashuv talabalarning o‘z pedagogik faoliyatini tahlil qilish, kasbiy xatti-harakatlarini baholash hamda pedagogik burchni anglash jarayonini o‘rganishga xizmat qildi.

Mazkur metodologik yondashuvlar bo‘lajak tarbiya fani o‘qituvchilarida deontologik kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonining nazariy asoslarini aniqlash hamda ularni takomillashtirish mexanizmlarini ishlab chiqishga imkon berdi.

Tahlil va natija

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, bo‘lajak tarbiya fani o‘qituvchisining deontologik kompetensiyasi murakkab integrativ tuzilma bo‘lib, u bir necha komponentlardan tashkil topadi.

Birinchidan, **kognitiv komponent** pedagogik etika, kasbiy axloq normalari va pedagogik munosabat tamoyillari haqidagi bilimlarni o‘z ichiga oladi.

Ikkinchidan, **aksiologik komponent** pedagogning qadriyatlar tizimi, insonparvarlik qarashlari hamda o‘quvchi shaxsiga hurmat bilan munosabatini ifodalaydi.

Uchinchidan, **faoliyat komponenti** pedagogning real pedagogik vaziyatlarda axloqiy jihatdan to‘g‘ri qaror qabul qila olish ko‘nikmalarini aks ettiradi.

To‘rtinchidan, **refleksiv komponent** pedagogning o‘z faoliyatini tahlil qilish, xatolarini anglash va kasbiy rivojlanishga intilish qobiliyatida namoyon bo‘ladi.

Shuningdek, tadqiqot davomida oliy ta’lim muassasalarida deontologik kompetensiyalarni rivojlantirishga xizmat qiluvchi bir qator samarali mexanizmlar aniqlandi. Ular quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

- kompetensiyaviy yondashuv asosida ta’lim jarayonini tashkil etish;
- pedagogik vaziyatlarni tahlil qilishga asoslangan keys-stadi metodidan foydalanish;
- refleksiv texnologiyalarni qo‘llash;
- rol o‘yinlari va interaktiv mashg‘ulotlar tashkil etish;
- mentorlik tizimini rivojlantirish.

Mazkur metodlar talabalarning kasbiy axloqiy tafakkurini rivojlantirish hamda pedagogik mas’uliyatni chuqur anglashga yordam beradi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarida deontologik kompetensiyalarni shakllantirish ko'p qirrali pedagogik jarayon bo'lib, u ta'lim mazmuni, pedagogik muhit va amaliy faoliyat uyg'unligida rivojlanadi.

Birinchi navbatda, ta'lim mazmunida pedagogik etika va kasbiy madaniyatga oid bilimlarning integratsiyasi muhim ahamiyat kasb etadi. Nazariy bilimlar real pedagogik vaziyatlar bilan bog'langan holda o'qitilishi zarur.

Ikkinchidan, pedagogik muhit talabalarda kasbiy axloqiy qarashlarning shakllanishida muhim omil hisoblanadi. O'qituvchilarning shaxsiy namunasi, adolatli munosabat va pedagogik madaniyati talabalarning kasbiy qarashlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Uchinchidan, pedagogik amaliyot jarayoni deontologik kompetensiyalarni rivojlantirishda hal qiluvchi bosqich hisoblanadi. Amaliyot davomida talabalar real pedagogik vaziyatlarga duch keladi va kasbiy mas'uliyatni anglay boshlaydi.

Shu sababli pedagog kadrlar tayyorlash tizimida interaktiv metodlar, reflektiv texnologiyalar hamda amaliy faoliyat integratsiyasini kuchaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa

Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarida deontologik kompetensiyalarni rivojlantirish pedagog kadrlar tayyorlash tizimining muhim yo'nalishlaridan biridir. Ushbu kompetensiyalar pedagogning kasbiy faoliyat samaradorligini oshirish, pedagogik madaniyatini rivojlantirish hamda ta'lim-tarbiya jarayonining insonparvarlik mohiyatini ta'minlashga xizmat qiladi.

Deontologik kompetensiyalarni rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirish uchun kompetensiyaviy yondashuvni kuchaytirish, interaktiv metodlardan foydalanish, reflektiv texnologiyalarni joriy etish va pedagogik amaliyot imkoniyatlarini kengaytirish zarur.

Natijada jamiyatda yuksak axloqiy fazilatlariga ega, pedagogik burchini chuqur anglaydigan hamda yosh avlod tarbiyasiga mas'uliyat bilan yondashadigan pedagoglar shakllanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
2. Baydenko V.I. Kompetentnostnyy podxod v sovremennom obrazovanii. – Moskva: Issledovatel'skiy tsentr problem kachestva podgotovki spetsialistov, 2005.
3. Ishmuhamedov R.J., Abduqodirov A.A., Pardayev A.X. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Iste'dod, 2018.
4. Kodjaspirova G.M. Pedagogika. – Moskva: Yurayt, 2016.
5. Leontyev A.N. Deyatel'nost. Soznaniye. Lichnost. – Moskva: Politizdat, 1977.
6. Muslimov N.A. Kasb ta'limi o'qituvchisining kasbiy kompetentligini shakllantirish nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: Fan, 2017.
7. Rogers C. Freedom to Learn for the 21st Century. – Columbus: Merrill Publishing Company, 1994.
8. Shulman L.S. Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching. // Educational Researcher. – 1986. – Vol.15(2).
9. Slastenin V.A., Isayev I.F., Shiyanov E.N. Pedagogika. – Moskva: Akademiya, 2013.
10. Zimnyaya I.A. Klyuchevye kompetentnosti kak rezultat obrazovaniya. – Moskva, 2004.

MUNDARIJA:

T/R	Mualliflar	Maqola sarlavhasi	Bet
1	<i>AXMADOV NAZIRJON RAHMAT O'G'LI</i>	THE ROLE OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL FACTORS IN SHAPING POSITIVE BEHAVIOR AMONG ADOLESCENTS	6
2	<i>SHAROPOVA MADINA OBID QIZI</i>	RAQAMLI QARAMLIK (SMARTFON, IJTIMOYIY TARMOQLAR) STRESSI VA IMMUNITET PASAYISHI	10
3	<i>SHAROPOVA ZARNIGOR OBID QIZI</i>		14
4	<i>RAJABOV RASULBEK SOBIR O'G'LI</i>	O'ZBEK OILASIDA MEHR, HURMAT VA MAS'ULIYAT KABI PSIXOLOGIK OMILLAR IJTIMOYIY BARQARORLIKNING ASOSIY TARKIBIY QISMLARI	18
5	<i>MA'RUFJONOVA MARJONAXON ALISHER QIZI</i>	EDUCATIONAL SIGNIFICANCE OF NATIONAL RELIGIOUS VALUES IN TEACHING ENGLISH TO DIFFERENT AGE GROUPS	21
6	<i>BAHRONOVA IRODA OTABEK QIZI</i>	BOLALAR NUTQINING SHAKLLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI IJTIMOYIY OMILLAR	24
7	<i>YOQUBOVA MAFTUNA SHOYIM QIZI</i>	BO'LALAK TARBIYA FANI O'QITUVCHILARIDA DEONTOLOGIK KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	27
8	<i>RO'ZIQULOVA UMIDA AKBAR QIZI, TUROBOVA ZIYODA SHUHRAT QIZI</i>	MAKTABGACHA TALIM TASHKILOTI TARBIYACHILARI HAMDA OTA-ONALAR MUNOSABATI ORASIDAGI NIZO VA YECHIMLAR	31
9	<i>JUMAYEV NODIR ZAYNITDINOVICH</i>	O'SMIRLARDA INTELLEKTUAL QOBILIYATLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING PEDAGOGIK PSIXOLOGIK JIHATLARI	51
10	<i>HAMROYEV TEMURBEK JAMSHID O'G'LI</i>	CHET ELGA MEHNAT MIGRATSIYASI KETGAN OTA-ONALARNING FARZANDLARIDA IJTIMOYIY MOSLASHUV JARAYONINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI.	61
11	<i>JALILOV JAVOHIR JAMSHID O'G'LI</i>	O'QUVCHILARDA KASB MOTIVATSIIYASINING SHAKLLANISHINING PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK OMILLARI	66

T/R	Mualliflar	Maqola sarlavhasi	Bet
12	<i>SHAROPOV SUXROB SHODI O'G'LI</i>	O'SMIRLIK DAVRIDA REFLEKSIV TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISHNING METAKOGNITIV MEXANIZMLARI	69
13	<i>YOQUBOV SODIQJON LATIF O'G'LI</i>	QARLUQ TIL BIRLIKLARI LEKSIKASINING LUG'AT FONDI VA LUG'AT TARKIBI	73
14	<i>OLIMOV LAZIZ YARASHOVICH</i>	SUD-PSIXOLOG EKSPERTI KASBIY KOMPETENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING O'ZIGA XOSLIGI	77
15	<i>RAJABOV ELSHOD ERKINOVICH</i>	‘ILTIFOT’ NUTQIY AKTINING BADIY MATNDA VOQELANISHINING FREYM MODEL T AHLILI	83
16	<i>NAZAROV ‘KMAL MARDONOVICH</i>	YOSHLAR PSIXOLOGIYASI VA MA‘NAVIY TARBIYA: INNOVATSION JAMIYATNI RIVOJLANTIRISHDA MA‘NAVIY QOBILIYATNI OSHIRISH YO‘LLARI	88
17	<i>RUST‘M‘V SH‘VK‘T SHUHR‘T ‘G‘LI</i>	TRANSFORMATSIYA JARAYONIDAGI TA‘LIM TIZIMIDA TALABALARNING ILMIY VA IJODIY QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISHNING PSIXOLOGIK ASOSLARI	94
18	<i>DEHQONBOYEV SHOHJAHON OYBEK O'G'LI</i>	SUD PSIXOLOGIK EKSPERTIZASIDA STRESS HOLATLARINI ANIQLASH VA TAHLIL QILISH	101
19	<i>AXMEDOVA ZARINA RAHMAT QIZI</i>	LOYIHAVIY YONDASHUV ORQALI KELAJAK O‘QITUVCHILARNI FASILITATORLIK FAOLIYATIGA TAYYORLASH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	108
20	<i>AXMEDOVA ZARRINA JAMILOVNA</i>	TALABALARNING DUAL TA‘LIM TIZIMIGA MOSLASHUVINING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	117
21	<i>GANJIYEV FERUZ FURQATOVICH</i>	AGRESSIV O'SMIRLARDA DESTRUKTIV AXBOROTLARNI YUZAGA KELISHINING IJTIMOY-PSIXOLOGIK OMILLARI	122
22	<i>HAMROYEV JASUR UMEDOVICH</i>	THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE STUDY OF SOCIO-PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF MODERN YOUTH	126
23	<i>SHAROPOV SUXROB SHODI O'G'LI</i>	O'SMIR VA TALABA YOSHLARIDA ICHKI MOTIVATSIYA VA REFLEKSIV TAFAKKUR O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING IJTIMOY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	130

T/R	Mualliflar	Maqola sarlavhasi	Bet
24	<i>HAFIZOV DIYORBEK ZARIF O'G'LI</i>	BOLALAR VA AYOLLARGA NISBATAN ZO'RAVONLIK, PEDOFILIYA VA ERTA NIKOH: O'ZBEKISTON TAJRIBASI VA HUQUQIY MEXANIZMLAR	136
25	<i>ASHRAPOV NODIRBEK NAMOZ O'G'LI</i>	SPECIFIC PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF SOCIAL INTELLIGENCE IN THE DEVELOPMENT OF THE COGNITIVE SYSTEM OF ADOLESCENTS	140
26	<i>MURODOVA MADINA ATAJON QIZI</i>	IJTIMOYIY TARMOQLARDAN FOYDALANISH, UYQU SIFATI VA TALABA QIZLAR PSIXOLOGIK HOLATI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	143
27	<i>ABDUVORISOVA MAFTUNAXON ABDUVOXID QIZI</i>	MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA EMOTSIONAL INTELLEKTNI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK ASOSLARI	147

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrda №1273056 sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan.

Tahririyat manzili: 200117, O‘zbekiston Respublikasi,
Buxoro shahri Alpomish ko‘chasi, 9-uy
Elektron manzil: <https://aspec.uz>
Telegram raqami: -998 (91) 245-46-66

“ACADEMIC SPECTRIUM” ilmiy-metodik jurnal.
Buxoro, 2026 № - 3-Son (2026-yil, Mart)